

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Friderici Karg Bambergensis Franconis. Pax Religiosa Sive De exemptionibus, & subjectionibus Religiosorum

Karg von Bebenburg, Johann Friedrich

Herbipoli, 1680

IX. Quatenus subjiciantur Episcopis Regulares publicè concionaturi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38315

illum ordinem, quem Prælati vel
nerales in Pontificia Capella obser-

CAPUT IX.

Quatenus subijciantur Episc
pis Regulares publicè conciona
turi?

230. *Episcopi vel per se, vel per idoneos
tutos predicare debent.*

231. *Prædicante Episcopo, aliis conciona
super sedetur.*

232. *Quid requiratur in Regularibus
natris in Ecclesia tum propria, tum
na.*

233. *Concionatores Regulares ab Episc
ligari possunt ad professionem fidei,
causis puniri.*

234. *Subterfugium quorundam Religio*

230. **Q**uanta sit Episcoporum
gatio ad prædicandum,
S. Scriptura, tum SS. Canones & C
ciliorum Decreta commonstrant
pleritamen ea potest per substituit
C. Trid. *ses. 5. refor. c. 2.* existente

timo impedimento; quale est si propter
multiplices bonum Ecclesiæ suæ con-
cernentes occupationes, aut defectum
virium, vel hostiles incurfus &c. per se-
ipsum ministrare non possint verbum
DEI c. *Inter cetera*. 15. *de offi: ordi.*
quo casu assumendi sunt ab ipsis viri
idonei ad sanctæ prædicationis officium
salubriter exequendum, qui vitâ & con-
versatione suâ præ se ferant illud, quod
gregi annuntiant; nec tam inventiones
suas ad aucupandum popularem applau-
sum, quàm Verbum Divinum in osten-
sione spiritûs ac veritatis sincerè & ex
DEO proponant, ut non evacuetur
cruz Christi I, *Corin. I. v. 17.*

231. Prædicante Episcopo, id est, eo
tempore, quo sive ab ipsomet Episco-
po, sive ab alio per Eum deputato habe-
tur concio in Ecclesia Cathedrali, cæ-
teri omnes, etiam Regulares in suis Ec-
clesiis, exceptis duntaxat Parochis, file-
re debent Extrav. *Inter cunctas*. 1. §. *Ca-*
veant de privil. quorum videlicet est, lo-

I 4 quente

quente Magistro, discere; non do-
 nisi forsan aliud circa hoc Dicece-
 permitteret, vel in studiis generali-
 prædicarent illis diebus duntaxat, &
 bus sermo ad Clerum fieri solet, &
 lemni-ter prædicari seu in fune-
 mortuorum, seu in specialibus Res-
 rium festis, quibus casibus concionari
 poterunt cum Dicecesanis in præ-
 tione.

232. Olim poterat iis etiam Parochia
 impertiri licentiam concionandi in
 propria Parochia: modò autem Romanus
 Merlinum id ad Episcopum de-
 spectare resoluit: si Jesuitas excep-
 quibus à Gregorio XIII. concessa
 feritur, ut consentiente Parochiano
 nari possint in quolibet loco, ubi
 sit Ordinarius, dummodò à superioribus
 suis ad id muneris deputati sint, &
 quo ordinario semel approbati. Quo-
 tiam ex præsumpta voluntate Episcopi
 rù de aliis doctis & ab ordinario quod
 fuit

femel approbatis, atque à superioribus
 suis licentiam prædicandi habentibus
 Religiosis Parocho aliàs notis, bis vel
 ter per annum similiter fieri posse vide-
 tur. Extra quos casus, Regulares in
 alienis Ecclesiis concionaturi, ultra su-
 periorum suorum facultatem, Episcopi
 quoque licentiam seu scriptam, seu Ver-
 balem habere tenentur S. C. Trid. l. cit.
 quam hic idoneo sibi præsentato dene-
 gare non potest, nec approbatum sine
 rationabili causa à prædicatione suspen-
 dere. In propriis autem Ecclesiis con-
 cionaturos, satis est præsentare se perso-
 naliter coram Episcopo, & ab eodem pe-
 tere benedictionem, antequam prædi-
 care incipiant, dummodò Episcopus ex-
 pressè non contradicat *sess. 24. refer. c. 4.*
constit. Inscrutabili. quod temperamen-
 tum, post varias difficultates, à Card.
 Montano in Synodo Tridentina sugge-
 stum, tantò faciliùs ab Episcopis & Re-
 ligiosis unanimi consensu laudatum
 fuit, quòd & foveret auctoritatem Epi-
 scopo-

piscoporum; & grave non esset Ro-
laribus domi concionaturis, qui
haud displicet tantilla submissio.

233. Licet insuper Episcopis Ro-
laribus instantibus pro licentia con-
nandi exigere professionem fidei
non pridem decisum fuisse testatur
DD. in *Nulhus. Provincia Ravennatis*
25. *Septembris* 1629. & si qua in reli-
ca petitionem licentiæ aut bene-
ficii defecerint, eosdem punire, &
in aliis etiam Ecclesiasticis coercere
Lateran. *ses. 11. S. C. Trid. ses. 25.*
c. 2. *constit. Insuperabili.* & per
Urbanum VIII. in forma brevis
apostolicæ Sædis Sandoval Episcopum
mensis 30. *Januarii* 1629. directam
maximè si defectus ab ipsomet
quentis Regulari Superiore or-
trahat, ad quem certè tunc fructus
curritur, pro inobedientis, vel
causa prædicationem tangente pro
Religiosi coercitione.

234. Gravissima controversia

Populus ab ordinario compelli possit ad
audiendam sacram Concionem in Eccle-
sia Parochiali: quamvis etiam iisdem
diebus in Monasteriis conciones haberi so-
leant? Dum S. Conc. Trid. cit. ses. 24.
c. 4. decernit: moneat Episcopus Popu-
lum diligenter, teneri unumquemque
parochia sua interesse, ubi commode id
potest, ad audiendum verbum DEI.
Qua in re satis describi vix potest, quan-
tùm se Regulares, & alii torqueant, ad
sensus intentionibus suis congruum e-
liciendum. Nec mirum tantum atra-
menti passim in hac causa à partibus
sparsum fuisse, si ex anteriore historia
recolimus, A. C. 1334. adeò sævas in-
ter Clerum, & Religiosos Ordines SSS.
Augustini, Dominici, & Francisci ex-
arsisse hanc ob rem lites in Bohemia, ut
ad pugnas, verbera, & sanguinis pro-
fusionem quandoque hinc inde proces-
serint.

235. Ego, ut sensus meos sincerè de-
promam, assero ex vetere usu Ecclesiæ

Parochianis incumbere, ut diebus
 dominicis & festivis in Parochialibus
 ecclesiis suis conveniant: Quamobrem
 tam inter antiqua SS. Pontificum De-
 creta S. Burckardus Wormaciensis Episcopus
 ex formula Visitationis Parochialis
 à S. Eutychemo Papa & Martyre
 A. C. 260. condita hanc Interrogationem
 66. refert: *Est aliquis, qui
 templo suo Presbytero, in aliam Parochiam
 amaret ad Ecclesiam, & ibi com-
 munitatem caret?* Quod in Concilio Car-
 thageniensi I. sub Marco P. circa A. C. 418.
 continuo deinceps ab aliis pro-
 mulgatum ac observari præceptum fuit: ad
 Sacerdote 63. de consecr. dist. 1. ad
 Sacerdote (id est, Parocho arg. 1. q. 1.
 c. 3. de Pœnitent. dist. 6. & c. omni-
 bus. de pœnitent. & remission.) verbum
 Ecclesia faciente, de auditorio ex-
 communicatis incurrerint gravissimam Ex-
 communicatis pœnam, quæ semper
 intrinsecè culpam supponit. Quo-
 propterea bio procul respexit S. Tridentina

dus, adhibitâ voce *Teneri*, quæ Syno-
 nyma est cum voce *obligari*, & præce-
 ptum importat *Clem. Exivi. i. de V. S. L.*
Illud quæsitum. 32. §. Si idem. i. ff. ad L.
A. supposito tamen, quòd id commodè
 fieri possit, sive, quòd Parochianus à
 quolibet impedimento rationabili liber
 sit, quale quidem foret, morbus, pere-
 grinatio, infestatio latronum aut mili-
 tum, vel qualecunque negotium tunc
 rationabiliter suscipiendum.

236. Nec obstat, quòd sæpè dictum
S. Concilium monendi, non verò *com-
 pellendi* aut *Præcipiendi* voce utatur :
 Cùm etiam S. Paulus in materiis de
 præcepto non semel eandem *monendi*
 vocem usurpaverit *Act. 20. v. 31. 1. Thes-
 sal. 5. v. 12.* & subjecta illico vox *Teneri*
 satis obligationem Parochianorum de-
 claret, expresso insuper cit. *sess. 5. c. 2.* tem-
 pore, *diebus saltem Dominicis, & festis
 solemnibus, sibi commissas plebes, pro sua
 & earum capacitate pascant salutari-
 bus verbis &c.* ut nihil sit, quod Autho-
 res

res genuinum & evidentem S. Concilii sensum propriam auctoritate contra claram Pii IV. prohibitionem ad aliud, quam ipsa littera sonat, di-
 quentes excuset. Nam quod non-
 mo de indulgentiis concessis à Sa-
 iis, qui conciones Regularium
 rundem Ecclesiis audiunt, suggesta
 auditione per modum supereroga-
 nis, impletam videlicet obligationem
 di concionem parochialem; vel
 quæ fit, si rationabili de causa Para-
 lis audiri non potuit, intelligentia
 ne privilegiorum usus disciplina
 sanctissimas universalis Ecclesie
 ctiones enervet; ac, quæ graviter
 Canisii ad illud Evangelii *Ego sum
 stor bonus*: animadversio fuit, cum
 muni Pastorum neglectu, omnium
 lorum, hæresum, atque schismatum
 & fomes procedat.

237. Quia verò ex Confraterni-
 bus res hæc potissimum oritur, ab
 scopis & Parochis monendus est.

his, minimè ipsum propterea ab univ-
 ersali Ecclesiæ præcepto de audienda con-
 cione Parochiali, cui æquiparatur ea,
 quæ in Cathedrali haberi solet, exolvi.
 Et quoniam Regulares nonnunquam,
 ad subterfugiendam petitionem bene-
 dictionis aut licentiæ Episcopalis, sub
 prætextu simplicis cujusdam Devotio-
 nis, E. G. recitationis Rosarii, assumptâ
 occasione insinuandi Confratribus mo-
 dum satisfaciendi muneri sibi per in-
 gressum ejusmodi pii Cœtus suscepto,
 veras conciones efformant: meritò id
 illis per ordinarios prohiberi debet ac
 solet, nisi conditiones à S. C. Tridenti-
 no prærequisitas, n. 232. adductas ob-
 servent.

CAPUT X.

Historia Constitutionis: Inscrutabili.
 cum adjectis Eiusdem Declara-
 tionibus, & aliis Apostolicis Con-
 stitutionibus subsequens.

238, *Origo Constitutionis: Inscrutabili.*

239.